

600 LET ŽUPNIJE POLJANE

Letnik XI, julij, številka 120

KDAJ JE NEDELJA POSTALA DAN ZA KOŠNJO TRAVE, ŽAGANJE DRV IN NAKUPOVANJE?

Pred kratkim smo bili na pikniku. Saj veste, kako to gre, kajne? Skupina glasnih sorodnikov in prijateljev, čevapčiči in pivo. V grobem.

Sonce nas je toplo grelo, bili smo prijetno utrujeni s prepolnimi želodci, otroci so se porazgubili po vrtu in za dolgim omizjem so se začeli zanimivi pogovori. Za ograjo pa se je oglasila kosilnica.

Ne vem, če sem že omenila – bila je nedelja.

Skoraj upam si trditi, da je bila naša družina veliko glasnejša od sosedove kosilnice. Zato ni bil hrup tisto, kar je povzročilo, da se je za mizo razvnel pogovor o – no, o smiselnosti in nujnosti košenja trave ob nedeljah.

Morda je bilo krivo pivo, morda sonce, morda preveč modrih glav na kupu, najverjetneje pa kar mešanica vsega, toda prišli smo do nekaj neverjetno pametnih zaključkov (seveda tople vode nismo odkrili).

Nam res tako zmanjkuje časa, da je potrebno delati ob nedeljah?

Da, zgodi se, da je včasih delo potrebno opraviti tudi v nedeljo. Pride teden, kadar s pomočjo nedelje ne bi bilo opravljeno niti najnujnejše. Morda med tednom zbolimo, nekatere stvari pa kljub vsemu morajo biti dokončane.

Žal se je nedelja iz »dneva počitka« prelevila v »dan stresa«. Postala je dan, ko je potrebno v 24 urah opraviti vse tisto, česar nismo uspeli v ostalih dneh med tednom. Kmetu tako živina kot vreme narekujejo delo v nedeljo. Žal je vse več delovnih mest, kjer je potrebno delati tudi ob nedeljah (morda bi se moralo več delodajalcev zgledovati po Marku Pavčniku). Toda roko na srce, večina si nas lahko privošči dan počitka.

Žal pa se je nedelja iz »dneva počitka« prelevila v »dan stresa«. Postala je dan, ko je potrebno v 24-ih urah opraviti vse tisto, česar nismo uspeli v ostalih dneh med

tednom: potrebno je nakupiti vse potrebno za prihajajoči teden, pokositi travo, pomiti okna, oprati in zlikati perilo ter, če ostane čas, še oprati in posesati avto. Ob vsem tem pa se obremenjujemo še z vsemi skrbmi, kaj bo prinesel nov teden. Živele nedelje!

»Nimam časa počivati!«

Poznamo odlomek iz Svetega pisma (2 Mz 20), kjer nam Bog zapoveduje, naj na sedmi dan počivamo. Kakšna grozna zapoved, kajne? Na drugem mestu (Mr 2, 27) nam Jezus pove, da je bil ta dan ustvarjen zaradi človeka in ne obratno. Ker MI potrebujemo počitek. Ker MI potrebujemo dan, da si napolnimo dušo, si poživimo duha in okrepimo telo za nov teden pred nami. Resda je za katolike nedelja posvečen dan, ki ga praznujemo tudi z obiskom svete maše, toda zaradi tega ni za nekatolike nič manj pomembna. Ker je »ustvarjena zaradi človeka«.

Naj na tem mestu obudim spomin na žal že pokojnega starega očeta mojega moža. Bil je 'vojno lice', imel je kmetijo in garal je od jutra do večera, toda ob nedeljah je oblekel srajco ter počival in zgolj užival ob pogledu na svoje sadove (na vrt, na njivo in ne nazadnje na vnuke in pravnuke). »Ob nedeljah mora človek počivati,« nam je stalno ponavljal. Morda je ravno zaradi tega, ker je cenil in si vzel čas za počitek, dočakal zavidljivo starost.

Nedelja je dar, ki ga naša nečimrnost zavrača.

Za vse tiste, ki stalno ponavljate, da nimate časa prebrati dobre knjige, popiti dobrega čaja s prijatelji, da se nimate časa igrati igre Monopoly s svojo družino, da nimate časa oditi v hribe ali s kolesom, imam dobro novico: že pred davnimi, davnimi leti vam je nekdo podaril vsak sedmi dan v letu, da ga izkoristite za obnovo svojih virov moči.

Kajti ljudje imamo omejene količine telesne in duhovne moči in le-to je nujno potrebno polniti sproti, da ne pregorimo (kar ni ravno več redek pojav).

In če se vam zdi ob nedeljah res tako nepraktično zgolj počivati in uživati ob pogledu na vse, kar je potrebno še postoriti, se spomnite, da je vendar sedmi dan počival celo Bog!

Zato ne gre toliko za vprašanje, kdaj smo od nedeljah začeli kositi travo. Gre bolj za vprašanje, kdaj smo postali tako samozadostni, da smo prepričani, da ne potrebujemo počitka. Da naše telo in naš duh ne potrebujeta daru nedelje. In ravno zaradi predvidevanja nečimrnosti človeka je Bog počitek sedmega dne zapovedal.

S tem, ko nedelja postane delovni dan, se od ničesar več ne razlikuje od ostalih dni v tednu. Življenje postane monotono, naporno, kaj hitro zapademo v pritoževanje in postanemo brezvoljni. Kajti naravno v življenju je, da obstaja čas sejanja in čas žetve, čas žalovanja in čas plesanja (Prd 3). Mora biti čas dela in čas počitka, čas naporov in čas uživanja sadov. Brez praznovanja nedelj se izgubi ves čar.

Če pa ste res tako trdoživi, da ne potrebujete nedeljskega počitka in tako prepričani v škodljivost nedelje in njenih katoliških podanikov, vas lepo prosim, da spoštujete

vsaj **Odlok o javnem redu in miru** ob nedeljah in praznikih. Sosedje vam bodo hvaležni!

Mojca Koren Lapajne; Iskreni.net

»**Za vernega ni vprašanj. Za nevernega ni odgovorov...**« iz knjige R. Kern, *Modre in hudomušne puščavskih očetov*

BESEDA ŽIVLJENJA ZA JULIJ - BOG DELUJE V NAŠI SLABOTNOSTI

»**Dovolj ti je moja milost, moč se namreč v slabotnosti izpopolnjuje**« (2 Kor 12,9)

V drugem pismu skupnosti v Korintu se apostol Pavel sooča z nekaterimi, ki dvomijo o legitimnosti (upravičenosti) njegove apostolske dejavnosti, a se ne brani z naštevanjem svojih zaslug in uspehov. Nasprotno, poudarja delo, ki ga je Bog izvršil v njem in po njem.

Pavel omenja svojo mistično izkušnjo globokega odnosa z Bogom, a takoj zatem spregovori o lastnem trpljenju zaradi "trna", ki ga muči. Ne razloži, za kaj v resnici gre, a razumemo, da se sooča z veliko težavo, ki bi ga utegnila omejevati pri njegovem oznanjevalnem delu. Zato je, tako nam zaupa, Boga prosil, naj ga reši ovire, a Božji odgovor je bil presenetljiv:

»**Dovolj ti je moja milost, moč se namreč v slabotnosti izpopolnjuje**«

Vsi nenehno doživljamo telesne, psihološke (duševne) in duhovne šibkosti, tako pri sebi kakor pri drugih, in obdaja nas človeštvo, ki pogosto trpi in je izgubljeno. Počutimo se slabotne in nesposobne, da bi reševali takšne težave, niti spoprijeti se ne zmoremo z njimi; prizadevamo si kvečjemu za to, da nikomur ne storimo česa slabega.

Ta Pavlova izkušnja pa nam odpira novo obzorje: če priznamo in sprejmemo svojo slabotnost, se lahko v polnosti prepustimo rokam Očeta, ki nas ljubi takšne, kakršni smo, in ki nam ponuja roko na naši poti. V pismu namreč Pavel tudi pravi: »Kadar sem namreč slaboten, takrat sem močan.«

S tem v zvezi je Chiara Lubich zapisala: »Naš razum se upira takšni trditvi, saj v njej očitno vidi nasprotje ali vsaj drzno protislovje. Toda trditev izraža eno od najvišjih resnic krščanske vere. Jezus nam jo razlaga s svojim življenjem in zlasti s svojo smrtjo. Kdaj je dovršil delo, ki mu ga je zaupal Oče? Kdaj je odrešil človeštvo? Kdaj je premagal greh? Ko je izničen umrl na križu in zaklical: "Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?" Jezus je bil najmočnejši prav takrat, ko je bil najslabotnejši. Lahko bi bil namreč že samo s svojim pridiganjem ali s kakšnim dodatnim čudežem ali z drugim posebnim dejanjem osnoval novo Božje ljudstvo. Toda ne. Ne, ker je Cerkev Božje delo in Božja dela cvetijo v bolečini, samo v bolečini. Torej se v naši slabotnosti, v izkušnji krhkosti skriva posebna priložnost: da izkusimo moč Kristusa, ki je umrl in vstal.«

»**Dovolj ti je moja milost, moč se namreč v slabotnosti izpopolnjuje**«

To je evangeljsko protislovje: krotkim je v dediščino obljubljen dežela; Marija v Magnifikatu poveljuje Gospodovo moč, ki se lahko izrazi popolnoma in dokončno,

v osebni zgodbi in v zgodovini človeštva, prav v občutju majhnosti in popolnega zaupanja v Božje delovanje.

Ko Chiara razlaga Pavlovo izkušnjo, svetuje tudi: »Kristjani se moramo odločati čisto drugače, kakor se navadno odločajo ljudje. Tukaj gremo res proti toku. Svet svoje življenjske ideale vidi večinoma v uspehu, oblasti, ugledu ... Pavel pa prav nasprotno pravi, da se je treba hvaliti s slabostmi /.../ Zaupajmo v Boga. On bo deloval v naši slabotnosti, na našem ničū. In ko je na delu On, smo lahko prepričani, da izvršuje dela, ki imajo vrednost, izžarevajo trajno dobro in koristijo resničnim potrebam posameznikov in skupnosti.«

Letizia Magri

ALEŠ UŠENIČNIK – AKADEMIK IZ NAŠEGA KRAJA (3.7.1868 - 30.3. 1952)

Čez nekaj dni bo minilo 150 let od rojstva vèlikega slovenskega duhovnika, filozofa, teologa, vsestranskega publicista, pesnika in prevajalca Aleša Ušeničnika.

Malokateri kraj na Slovenskem se lahko pohvali z akademikom, rektorjem, dekanom. Aleš Ušeničnik pa je bil vse to. Sam, kot izjemni izobraženec si je prizadeval tudi za ustanovitev slovenske univerze, ki je zaživela v letu 1919 in v okviru nje tudi teološka fakulteta (TF). Aleš je ob ustanovitvi postal redni profesor na TF, bil tri mandate dekan TF in eno leto celo rektor ljubljanske univerze.

Tudi njegov brat Franc, ki je bil prav tako profesor na bogoslovju in nekaj časa tudi upravitelj Škofovih zavodov, je postal profesor na TF in predaval cerkveno in liturgično zgodovino. Dve leti starejši Franc je bil eden izmed dveh prvih slovenskih študentov na Mednarodni rimski Papeški univerzi Gregoriani, za njim pa Aleš. Oba, Franc in Aleš, sta bila odlična študenta in odlična profesorja.

Aleš je poleg svojega akademskega in pedagoškega dela tesno sodeloval tudi s škofom A.B.Jegličem in bil njegov osebni svetovalec. Zaradi akademskih zaslug je postal dopisni član takratne Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti, bil med ustanovitelji in podpredsednik Slovenskega filozofskega društva, podeljenih mu je bilo tudi več častnih škofijskih nazivov: protonotar, prosinodalni sodnik... Zaradi svojega dela na področju filozofije, je kot edini Slovenec do zdaj, leta 1937, postal član Papeške rimske akademije sv. Tomaža Akvinskega. Istega leta je bil Aleš med ustanovitelji Slovenske akademije znanosti in umetnosti, (SAZU), naslednjega leta pa se je, po dobrih štirih desetletjih profesure, in skoraj sedemdeset let star, upokojil. V pokoju je v dveh letih do izbruha II. svetovne vojne izdal še svoje Izbrane spise v desetih zvezkih – misli in načela o etičnih in kulturnozgodovinskih vprašanjih. Aleš je vseskozi zavračal komunizem, med II. svetovno vojno pa se je popolnoma umaknil v zasebno življenje in prenehal z akademskim delom. To je bilo delo Božje previdnosti, kajti po koncu vojne mu komunistična oblast ni mogla očitati izdajstva. Ker ga niso mogli drugače kaznovati, so ga malo pred njegovim osemdesetim rojstnim dnevom izključili iz SAZU, ki jo je pomagal ustanoviti. Njegova krivična in popolnoma politično obarvana izključitev iz SAZU je bila popravljena šele leta 1996,

ko je bil posmrtno znova sprejet med akademike.

V zvezi s praznovanjem Aleševe 150-letnice rojstva se bodo v Poljanah zvrstili naslednji dogodki, na katere ste vsi vljudno vabljeni. Prav je, da tudi s svojo navzočnostjo izrazimo spoštovanje vèlikima Poljancema.

V petek, 29. junija, na praznik apostolov Petra in Pavla vabljeni:

- Ob 18. uri k sveti maši v župnijsko cerkev, ki jo bo vodil nadškof msgr. Stanislav Zore, sledil bo blagoslov spominske plošče obema bratoma Ušeničnikoma
- Ob 20. uri bo v kulturnem domu sledila slavnostna akademija s premiero filma Knjiga o življenju, razstavo in kulturnim programom. Predstavljen bo tudi zbornik Iskalca resnice - Aleš Ušeničnik in njegov brat Franc. Po koncu akademije vam bo zbornik na voljo v predverju. Priporočen je prostovoljni dar za stroške izdaje.

V torek, 3. julija, je obletnica rojstva Aleša Ušeničnika in vabimo, da se pridružite:

- Ob 16. uri bo poklon rojaku na njegovem grobu na ljubljanskih Žalah;
- Ob 20. uri pa vabljeni še na Kulturni večer v Štefanovo hišo v Poljanah, kjer bo razstava in predstavitev Ušeničnikovih knjig, fotografij in dokumentov, predstavitev rodovnika družin Ušeničnik in Kržišnik ter recitacije, petje in branje Ušeničnikovih pesmi in kritik. Pripravila: Majda Debeljak

»DRAGA GOSPA, KI VAS MED MAŠO MOTIJO MOJI OTROCI ...«

Čudovit odgovor očeta, ki je poslušal, da se njegovi otroci pri maši »neprimerno obnašajo«. Obvezno preberite do konca!

Tommy Tighe je mož in oče štirih fantov, katoličan, ki gre s svojo družino vsako nedeljo k maši. V pismu gospe, ki se je pritoževala nad obnašanjem njegovih otrok pri maši, je sočutno in pronicljivo odgovoril na dileme, ki se pojavljajo vsem staršem, ki skupaj z otroki hodijo v cerkev.

Pozdravljeni!

V resnici se ne pozna, a se vam po kratkem srečanju, ki je sledilo sveti maši prejšnjo nedeljo, čutim dolžnega napisati to pismo.

Prepričan sem, da se me spominjate: jaz sem obupan, neoprhan, pobruhan direktor štiričlanskega cirkusa v klopi točno pred vami, ki med mašo pobira dude in padajoče igrače.

Mi smo razlog, da ljudje ne spremljajo pridige, mi smo glasen »amen« ob napačnem času, smrkljast stisk roke ob pozdravu miru, dojenje ob povzdigovanju ... In še bi lahko našteval.

Verjetno ne veste, a sami se zelo dobro zavedamo vsega, s čimer vplivamo na doživljanje maše vseh prisotnih.

Verjetno ni videti, a vsakič, ko je eden od najinih »največjih darov zakon« preglasen, vsakič, ko na tla spusti pesmarico, se igra s klečalnikom ali se pokaka v

plenico, smo v veliki zadregi in hudem strahu, da morda oviramo druge pri čaščenju vsemogočnega Boga.

Vem, da ni videti, saj vas je (tako domnevam) zadnjo nedeljo Sveti Duh navdihnil, da ste mi povedali, kako se s položajem spoprijemam povsem narobe.

Mar ne vem, da imamo prostor v zakristiji, kjer lahko otroci divjajo, kolikor jim srce poželi? Lahko jokajočega dojenčka naslednjič odnesem ven? Zakaj otrok ne poučim, da med evangelijem ne smejo plesati med klopmi? Se ne zavedamo, da ljudje poskušajo moliti?!

Žal mi je, ker nisem vedel, kaj naj odgovorim, ko ste mi postregli s temi uporabnimi informacijami. Če sem iskren, me je vaš komentar tako pobil, da sem lahko odgovoril le: »Žal mi je.«

Na poti proti našemu enoprostorcu so mi na misel začele prihajati vse stvari, ki bi vam jih rad povedal v odgovor.

Želim si, da bi vam povedal, kako se ob grdih pogledih in očitajočih pripombah starši začnemo spraševati, ali lahko otroke sploh pripeljemo k maši.

Želim si, da bi vas spomnil na 10. poglavje Markovega evangelija, kjer učenci grajajo starše, ki k Jezusu prinašajo otroke. Želim si, da bi vas spomnil na Jezusov odziv: »Ko je Jezus to videl, je postal nejevoljen in jim je rekel: 'Pustite otroke, naj prihajajo k meni, in ne branite jim, kajti takšnih je Božje kraljestvo.'«

Bil je nejevoljen!

Želim si, da bi vas spomnil na besede papeža Pavla VI., ki nas je v pastoralni konstituciji *Gaudium et spes* (Veselje in upanje) spomnil, da so »otroci resnično največji dar zakona«.

Resnica, s katero imamo vsi težave, je, da so otroci največji dar tudi iz razlogov, ki vas pri maši tako živcirajo. (Tudi mene, ko smo že pri tem.) Motijo, nas dražijo, odvrtajo pozornost od prioritet in zaradi tega opravljajo velikansko delo, da bi nas spremenili v svetnike.

Želim si vam povedati, da so moji otroci, ki vas motijo pri maši, morda natanko tisto, kar si Bog želi za vas. Morda je to način, ki bi vam pomagal preseči egoistično mišljenje in postati svetnica, za katero vas je ustvaril Bog! Zase vem, da mi je prav s to nalogo podaril otroke.

Nazadnje bi vas rad spomnil, da je naša katoliška vera usmerjena pro-life – torej odprta za življenje. Čeprav je to lahko neprikladno in zahtevno, so moteči otroci in sitni dojenčki čudovit rezultat takšnega pro-life prepričanja.

Ko si predstavljam Jezusa, kako opazuje našo župnijo, si zamislim velik nasmešek, ki se mu razleze čez obraz, ko sliši, kako pridigo prekine otroško brbljanje, smeh ali dojenčkov jok.

Ko sem se ta teden oblačil za nedeljsko mašo, sem preverjal, ali sem si vse te odgovore dobro vtisnil v spomin, da bom končno pripravljen in vam bom lahko povedal, kaj v resnici mislim o vaših pripombah prejšnji teden.

Takrat me je zadelo.

Kaj če niste sitna stara gospa, ki sovraži otroke, za kakršno sem vas imel? Kaj če vaše pritoževanje nad obnašanjem mojih otrok nima nič opraviti z nami? Kaj če ste me po maši ustavili zaradi bolečine, globlje, kot si bom kdaj lahko predstavljal?

Stavek iz Pisma sv. Pavla Filipljanom me je spomnil, naj se preneham osredotočati nase: »... Imejte v ponižnosti drug drugega za boljšega od sebe. Naj nobeden ne gleda samo nase, temveč tudi na druge.«

Sem kdaj pomislil, da vaša pripomba morda izvira iz globokega trpljenja, ker ste izkusili, da vi sami ne morete imeti svojih otrok?

Sem kdaj pomislil, da vaša pripomba morda izvira iz žalosti zaradi oddaljenega, neljubečega ali brezbriznega soproga?

Sem kdaj pomislil, da vaša pripomba morda izvira iz obžalovanja, ker svojim otrokom niste postavili maše za prioriteto, zaradi česar so se oddaljili od vere?

Priznam, da nisem.

Namesto tega sem se osredotočal le nase. Še huje, dovolil sem, da so me preplavljale misli, kaj vse bi vam lahko povedal, da bi vam pokazal, »kje je vaše mesto«.

Če torej predpostavljam, da je Bog pri maši posadil neposlušno, glasno in motečo družino pred vas zato, da bi vas spremenil v svetnico, bom moral priznati tudi, da je storil enako, ko vas je pripeljal v moje življenje.

Sam se bom moral odločiti, ali bom dovolil, da čustva do vas uničijo moj odnos z Njim, ali pa bom to vzel kot priložnost, da rečem »da« Njemu in vsemu, kar spada zraven. Vsekakor ni enostavno, a izbral bom zadnje.

Molim za vas in vas prosim, da tudi vi molite zame.

Ob norišnici, ki jo lahko vidite v klopi pred sabo, sem tega res potreben.

Prevod: Eva Markovič; Iskreni.net

DUHOVNIKOV DOPUST

Pred nami so poletni počitniški dnevi in tedni, ko smo tudi duhovniki povabljeni, da si po zavzetem pastoralnem delu vzamemo nekaj časa za počitek in dopust. Jezus sam je razumel učence v njihovem delu in tudi utrujenosti. Povabil jih je na samotni kraj, naj si malo odpočijejo. Potrebno je najti čas za telesni počitek in tudi čas za duhovno poživitev na duhovnih vajah. To je mogoče najti v vseh obdobjih leta, vendar je poletni čas za to še najbolj primeren.

Ob načrtovanju dopusta in časa za duhovne vaje pa se je potrebno zavedati, da smo tudi v tem času odgovorni za svojo župnijo. Zato naj vsak duhovnik za čas dopusta in duhovnih vaj poskrbi, da bodo župljani vedeli, na koga naj se obrnejo zaradi previdevanja, pogreba in drugih nepredvidenih zadev. Najbolje je, da najdete nadomestilo tako za te nujne zadeve kot tudi za svete maše v župniji v okviru svoje dekanije. Vsak dekan naj bi vedel, kako tudi v času dopustov priti v stik z

duhovnikom iz svoje dekanije, ki je na dopustu.

Želim vam blagoslovljene počitniške dneve tako na dopustu kot tudi v župniji! Naj vam Gospod podeli obilo telesnih in duhovnih moči ter zdravja v služenju za Božje kraljestvo!

msgr. Stanislav Zore OFM, nadškof

SAM SEBI Sonetje - (Slavin, Dom in svet, 1892, 8) Aleš Ušeničnik

Ko jaz bi ptiček bil, zletel bi urno
na vrt prelep, kjer greda cvete vsaka,
kjer zanke ni, kragulja, ni lisjaka,
kjer ne buči grmenje hudournno.

Ko bil bi ribica, v vodo azurno
veselo splaval bi, ki vrt namaka,
kjer z mrežo ribič, s trnekom ne čaka,
kjer ne razgraja vod valovje burno.

A ker Slavin sem, zemljo ljubim bedno,
kjer ljudstvo moje bivalo je vedno,
Slovansko ljudstvo ljubim, rod nesrečni!

Če tudi mrak nad njim vihari večni,
če tudi jarem ga krivice tlači,
če tudi kujejo na njem kovači!

REKA

Leno teče reka motna
trudno v ločje pljuska val,
na zrcalo pa pohotna
trava vlega se iz tal...

Ni to reka, mrkla reka,
ni to reke trudni val:
to življenje je človeka,
ki uzore je prodal!

SMEH JE NAJBOLJŠI ZDRAVNIK

* »Oče, zakaj dovoliš, da se v samostanu izve vse, kar se dogaja po svetu?« je neki menih vprašal velikega Arsenija. – »Tako menihom niti na misel ne pride, da bi se vrnili tja,« je odgovoril oče Arsenij.

* V samostanu je mlad menih cepil drva. Mimo je prišel starec in ga opazoval. Čez čas mu je rekel: »Tvoja sekira me spominja na blisk.« – »Je hitra, kaj?« vpraša mladi zadovoljen. »Ne, nikoli ne udari dvakrat na isto mesto ...«

iz knjige R. Kern, *Modre in hudomušne puščavskih očetov*

Krsti v avgustu bodo v nedeljo, 12. avgusta, med sv. mašo. Starši, pravočasno priglasite otroke za krst (do sobote, 4. avgusta). Priprava bo v ponedeljek, 6.

avgusta, zvečer ob 19. uri v veroučni učilnici.

Glasilo Pod Martinovim plaščem izdaja Župnija Poljane nad Škofjo Loko; zanj Jože Stržaj, župnik; tel.: 518 50 00, mobitel 041 773 746; e-mail: zupnija.poljane@rkc.si. Oblikovanje Izidor Jesenko

